

Date: 5th January-2025

USHBU MAQOLADA MENEJMENTNING PAYDO BO'LISHI, RIVOJLANISHI
VA TURLI NAZARIY YONDASHUVLARI TAHLIL QILINADI

N.O.Raxmonqulova

Osiyo xalqaro universiteti o'qituvchisi

Anotatsiya: Mazkur maqolada menejmentning paydo bo'lishi, rivojlanishi va uning turli nazariy yondashuvlari tahlil qilinadi. Menejmentni tashkilotlarni samarali boshqarish va ularga rahbarlik qilish sifatida ta'riflash mumkin. Uning tarixiy rivojlanishi, ilmiy va amaliy asoslari tashkilotlar va biznes jarayonlarini boshqarishda asosiy rol o'ynaydi. Ushbu maqolada menejmentning asosiy nazariy yondashuvlari, ularning tarixiy konteksti va bugungi kunda tashkilotlarda qanday qo'llanilishi, shuningdek, menejmentning zamonaviy talablariga javob beradigan yangi yondashuvlar va metodologiyalar ko'rib chiqiladi.

Kalit so'zlar: Menejment, tarixiy rivojlanish, nazariy yondashuvlar, boshqaruv teoriyalari, samarali boshqaruv, rahbarlik, tashkilotlar, zamonaviy menejment.

Kirish:

Menejment, ya'ni tashkilotlarni boshqarish san'ati va fanini o'rganish, juda qadimdan mavjud bo'lib, har bir jamiyatda iqtisodiy va ijtimoiy ehtiyojlar asosida shakllanib kelgan. Menejment tushunchasi turli davrlarda turli yo'nalishlar va yondashuvlar orqali rivojlangan. Tashkilotlar va korxonalarining samarali faoliyat yuritishi uchun boshqaruvni to'g'ri tashkil etish, resurslarni optimal taqsimlash va o'zgaruvchan bozor sharoitlariga moslashish zarurati mavjud. Menejmentning paydo bo'lishi va rivojlanishi shundan iboratki, u tashkilotlarni samarali boshqarishning ko'plab nazariy va amaliy yondashuvlarini ishlab chiqdi. Ushbu maqolada menejmentning tarixiy rivojlanishi, asosiy nazariy yondashuvlari va ularning zamonaviy menejmentda qanday ishlatilishi haqida batafsil tahlil qilinadi.

Asosiy qism:

1. **Menejmentning tarixiy rivojlanishi:**

Menejmentning rivojlanish tarixi tashkilotlarni boshqarishning samarali usullarini izlash jarayoniga asoslanadi. Qadimgi tsivilizatsiyalarda, xususan, Misr, Yunoniston va Rimda, ijtimoiy-iqtisodiy jarayonlarni boshqarish uchun muayyan tuzilmalar mavjud bo'lgan. Lekin, menejmentni ilmiy yondashuv sifatida o'rganish 19-asrning oxirlarida boshlangan. Bu davrda industrial inqilob va iqtisodiy o'zgarishlar boshqaruvning ilmiy va tizimli yondashuvlarini talab qildi.

19-asrning oxirlarida va 20-asrning boshlarida menejmentni rivojlantirishda eng muhim ikki yo'nalish o'z ifodasini topdi: biri — Fredrik Tayloring "ilmiy boshqaruv" yondashuvi, ikkinchisi esa Henri Fayolning umumiy boshqaruv nazariyasidir. Tayloring ilmiy boshqaruv yondashuvi samaradorlikni oshirish va ishchilarning mehnat samaradorligini maksimal darajada oshirishga qaratilgan edi. Uning nazariyasi ishlab chiqarish jarayonlarini tizimli va ilmiy yondashuv bilan tahlil qilishga asoslanadi. Fayol

Date: 5th January-2025

esa tashkilotning umumiy boshqaruvini tashkil qilishda uni tizimli tarzda, funksional jihatdan tartibga solishga urg'u berdi.

XX asrning o'rtalarida boshqaruv nazariyalarining rivojlanishi davom etdi. Boshqaruvning tizimli yondashuvi, qarorlar qabul qilish va resurslarni boshqarish bo'yicha ilmiy yondashuvlar ishlab chiqildi. 1950-yillarda Peter Drucker kabi olimlar menejmentni kengroq ko'lamda tahlil qilib, strategik boshqaruv va organizatsion nazariyalar kabi yangi yo'nalishlarni taqdim etdilar. Shu bilan birga, bu davrda muayyan motivatsiya nazariyalari (Maslou, Xerzberg) va inson resurslari boshqaruvi (HRM) bo'yicha yondashuvlar rivojlandi.

2. Menejmentning nazariy yondashuvlari:

Menejmentda bir nechta asosiy nazariy yondashuvlar mavjud, har biri o'zining ijtimoiy va iqtisodiy sharoitlariga mos ravishda tashkilotlarni boshqarish usullarini ishlab chiqadi. Quyida ular tahlil qilinadi:

- **Ilmiy boshqaruv yondashuvi (Frederick Taylor):** Taylor tomonidan ishlab chiqilgan ilmiy boshqaruv yondashuvi ishlab chiqarish samaradorligini oshirishga qaratilgan. Bu yondashuvda ishning har bir qadamini tahlil qilib, eng samarali usulni aniqlash, mehnatni bo'lish va ishchilarni mukofotlash tizimlarini yaratish ko'zda tutilgan. Taylarning yondashuvi asosida tashkilotlar ishlab chiqarishni optimallashtirishga qaratilgan.

- **Funksional boshqaruv nazariyasi (Henri Fayol):** Fayolning yondashuvi boshqaruvni tizimli ravishda ko'rib chiqadi va uni funktsiyalarga ajratadi. Fayol 14 ta boshqaruv prinsipi va tashkilotning 5 ta asosiy funksiyasini ta'kidlaydi (rejalashtirish, tashkil etish, rahbarlik, muvofiqlashtirish va nazorat qilish). Bu yondashuv tashkilotdagi har bir boshqaruv faoliyatining tizimli bo'lishini ta'minlaydi.

- **Tizimli yondashuv (Systems Approach):** Tizimli yondashuv har bir tashkilotni o'zaro bog'liq bo'lgan tizimlar majmuasi sifatida ko'radi. Bu nazariyaga ko'ra, har bir tizim o'z ichida kichik tizimlarni o'z ichiga oladi, va ularning samarali ishlashini ta'minlash uchun barcha tizimlar birgalikda ishlashi kerak. Bu yondashuv tashkilotning ichki va tashqi muhitini o'rganishga imkon beradi.

- **Boshqaruvning inson resurslari nazariyasi (Human Resources Management - HRM):** Bu yondashuvda xodimlar tashkilotning eng muhim resursi sifatida qaraladi. Inson resurslari boshqaruvi tashkilotning xodimlar bilan ishlash, ularning motivatsiyasi va o'zaro aloqalarini yaxshilashga qaratilgan. Xodimlar bilan o'zaro ishonchli va samarali munosabatlar tashkilotning muvaffaqiyatini oshiradi.

- **Strategik boshqaruv nazariyasi:** Bu yondashuvda tashkilotning uzoq muddatli maqsadlariga erishish uchun strategiyalar ishlab chiqiladi. Strategik boshqaruvda tashkilotning ichki va tashqi muhitini o'rganish, raqobatbardoshlikni oshirish va yangi imkoniyatlardan foydalanish asosiy o'rin tutadi.

3. Menejmentning zamonaviy yondashuvlari:

Bugungi kunda menejmentda zamonaviy yondashuvlar va metodologiyalar ishlab chiqilmoqda. Ular ko'plab texnologik, ijtimoiy va iqtisodiy o'zgarishlarga javob berishga qaratilgan. Zamonaviy menejmentda quyidagi yondashuvlar alohida e'tiborga loyiqdir:

Date: 5th January-2025

- **Agile menejmenti:** Agile menejmenti dastlab IT va texnologiya sohalarida qo‘llanilgan bo‘lsa-da, hozirda bu yondashuv boshqa sohalarga ham kirib bormoqda. Agile yondashuvi o‘zgarishlarga tez moslashish, muammolarga innovatsion yechimlar topish va jamoaviy ishlashni rag‘batlantirishga asoslanadi.

- **Inovatsion boshqaruv:** Zamonaviy tashkilotlar innovatsiyalarni o‘z faoliyatining asosiy qismi sifatida qabul qilmoqda. Bu yondashuvda yangi g‘oyalarni amalga oshirish, texnologiyalarni yangilash va yangi biznes-modellarni joriy etish katta ahamiyatga ega.

- **Raqamli menejment:** Internet texnologiyalarining rivojlanishi bilan raqamli menejment, ya'ni raqamli vositalar orqali tashkilotlarni boshqarish metodologiyasi shakllanmoqda. Bu yondashuvda ma'lumotlarga asoslangan qarorlar qabul qilish, virtual jamoalarni boshqarish va elektron tizimlardan foydalanish ko‘zda tutilgan.

Xulosa:

Menejmentning rivojlanishi tashkilotlarni samarali boshqarish uchun zarur bo‘lgan turli yondashuvlarning paydo bo‘lishiga olib keldi. Ilmiy boshqaruvdan tortib, strategik va innovatsion boshqaruvgacha bo‘lgan nazariyalar, menejmentning rivojlanish jarayonida muhim ahamiyatga ega bo‘ldi. Zamonaviy menejmentda esa yangi texnologiyalar va innovatsiyalar orqali boshqaruv tizimlari yangilanmoqda. Menejmentning turli nazariy yondashuvlari tashkilotlar uchun samarali boshqaruvning shakllanishi va tashkilot muvaffaqiyatiga erishishning muhim asosi bo‘lib qoladi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO‘YXATI:

1. Rakhmonkulova, N. (2024). Prospects for the Development of the Economy of Uzbekistan. *JOURNAL OF INTELLECTUAL PRPERTY AND HUMAN RIGHTS*, 3(10), 37-44.
2. Nafisa, R. (2024). Formation of a Strategy for Sustainable Development of the National Economy. *Miasto Przyszłości*, 54, 764-771.
3. Raxmonqulova, N. (2023). THE DEVELOPMENT OF CRYPTOCURRENCIES IN THE DIGITAL ECONOMY. *Modern Science and Research*, 2(10), 192-194.
4. Nafisa, R. (2024). Defects in Administration in Economic Development. *International Journal of Formal Education*, 3(9), 17-24.
5. Nafisa, R. (2024). THE PLACE AND ROLE OF TOURISM IN THE ECONOMY OF UZBEKISTAN. *Gospodarka i Innowacje.*, 48, 279-284.
6. Raxmonqulova, N. (2024). THE ROLE OF CYBER SECURITY IN THE DIGITAL ECONOMY. *Modern Science and Research*, 3(1), 111-115.
7. Nafisa, R. (2024). THE ROLE OF THE MODERN MANAGER IN THE ECONOMY. *Gospodarka i Innowacje.*, 49, 148-154.
8. Nafisa, R. (2023). XUSUSIY SHERIKCHILIK VA TURIZM KLASTERI ORQALI HUDUDLARDA TADBIRKORLIKNI RIVOJLANTIRISH. *Innovations in Technology and Science Education*, 2(8), 556-560.

Date: 5th January-2025

9. Raxmonqulova, N. O. (2022). THE IMPACT OF THE DIGITAL ECONOMY ON RESOURCE CONSUMPTION. In *Современные проблемы социально-экономических систем в условиях глобализации* (pp. 476-480).
10. Raxmonqulova, N. (2024). MAIN PRIORITY DIRECTIONS OF REGIONAL ECONOMY DEVELOPMENT. *Modern Science and Research*, 3(2), 371-375.
11. Raxmonqulova, N. (2023). DEVELOPMENT STRATEGY IN THE DEVELOPMENT OF THE REGIONAL ECONOMY. *Modern Science and Research*, 2(12), 301-305.
12. Nafisa, R. (2024). THEORETICAL FOUNDATIONS OF MODERN MANAGEMENT TRAINING. *Gospodarka i Innowacje.*, 46, 265-269.
13. Raxmonqulova, N. (2024). IMPORTANCE OF PERSONNEL MANAGEMENT IN BUSINESS DEVELOPMENT. *Modern Science and Research*, 3(1), 13-17.
14. Raxmonqulova, N. (2024). ACTUAL PROBLEMS OF DIGITAL ECONOMY DEVELOPMENT IN UZBEKISTAN. *Modern Science and Research*, 3(2), 340-347.
15. Nafisa, R. (2024). Organization of Management in Small Business and Private Entrepreneurship. *Miasto Przyszłości*, 48, 503-509.
16. Рахманкулова, Н. (2023). Роль инвестиций в региональном экономическом развитии. *Gospodarka i Innowacje.*, 36, 168-170.
17. қизи Рахмонкулова, Н. О. (2023). КИЧИК САНОАТ ЗОНАЛАРИНИНГ ҲУДУДЛАР ИҚТИСОДИЁТИНИ РИВОЖЛАНТИРИШДАГИ ЎРНИ. "Экономика и туризм" международный научно-инновационной журнал, 6(14).
18. Qizi, R. N. O. (2024). YASHIL IQTISODIYOTNI RIVOJLANTIRISH ORQALI MILLIY IQTISODIYOTNI BARQAROR O'SISH KO'RSATKICHLARI. *Gospodarka i Innowacje.*, 54, 113-118.
19. Qizi, R. N. O. (2024). YASHIL IQTISODIYOTGA OTISH ORQALI MILLIY IQTISODIYOTNI BARQAROR RIVOJLANTIRISH MASALALARI. *Gospodarka i Innowacje.*, 54, 56-61.
20. Jalolov, J. (2012). Methodology of foreign language teaching. *Teacher-2012*, 79-118.
21. Jalolov, T. S. (2023). PSIXOLOGIYA YO 'NALISHIDA TAHSIL OLAYOTGAN TALABALARGA SPSS YORDAMIDA MATEMATIK USULLARNI O'RGATISHNING METODIK USULLARI. *Educational Research in Universal Sciences*, 2(10), 323-326.
22. Jalolov, T. S. (2024). ПРИМЕНЕНИЕ АЛГОРИТМОВ ГЛУБОКОГО ОБУЧЕНИЯ ДЛЯ АНАЛИЗА МЕДИЦИНСКОГО АНАЛИЗА. *Methods of applying innovative and digital technologies in the educational system*, 1(2), 45-51.
23. Jalolov, T. S. (2024). ВЛИЯНИЕ ИСКУССТВЕННОГО ИНТЕЛЛЕКТА НА ПРОЦЕССЫ ОЦЕНИВАНИЯ В СИСТЕМЕ ОБРАЗОВАНИЯ. *Methods of applying innovative and digital technologies in the educational system*, 1(2), 8-13.
24. Jalolov, T. S. (2024). ИСКУССТВЕННЫЙ ИНТЕЛЛЕКТА СОЦИАЛЬНЫЙ В СЕТЯХ ЭФФЕКТ И МЕСТО. *Methods of applying innovative and digital technologies in the educational system*, 1(2), 58-64.
25. Jalolov, T. S. (2024). СОВРЕМЕННОЕ ОБРАЗОВАНИЕ, СОЗДАЮЩЕЕ ПЕРСОНАЛИЗИРОВАННЫЕ УЧЕБНЫЕ ПРОГРАММЫ НА ОСНОВЕ

Date: 5th January-2025

ИСКУССТВЕННОГО ИНТЕЛЛЕКТА. Methods of applying innovative and digital technologies in the educational system, 1(2), 33-38.

26. Jalolov, T. S. (2024). ОБРАБОТКА И АНАЛИЗ БОЛЬШИХ ДАННЫХ В ОБРАЗОВАТЕЛЬНОМ ПРОЦЕССЕ С ПОМОЩЬЮ ИСКУССТВЕННОГО ИНТЕЛЛЕКТА. Methods of applying innovative and digital technologies in the educational system, 1(2), 52-57.

27. Jalolov, T. S. (2024). ОСНОВЫ ТЕХНОЛОГИЙ САМОУПРАВЛЕНИЯ В ИНТЕЛЛЕКТУАЛЬНЫХ ДРОННЫХ СИСТЕМАХ. Methods of applying innovative and digital technologies in the educational system, 1(2), 39-44.

28. Jalolov, T. S. (2024). У ПАЦИЕНТОВ: ВОЗМОЖНОСТИ И ОГРАНИЧЕНИЯ. Methods of applying innovative and digital technologies in the educational system, 1(2), 21-26.

29. Jalolov, T. S. (2024). KIBERMUHOFAZANING TA'LIM JARAYONIDAGI O'RNI. PEDAGOGIK TADQIQOTLAR JURNALI, 2(1), 189-192.

30. Jalolov, T. S. (2024). РАЗВИТИЕ ТЕХНОЛОГИЙ ИСКУССТВЕННОГО ИНТЕЛЛЕКТА В САМОДВИЖАЮЩИХСЯ РОБОТАХ. Methods of applying innovative and digital technologies in the educational system, 1(2), 1-7.

31. Jalolov, T. S. (2024). ЭФФЕКТИВНОЕ ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ТЕХНОЛОГИЙ ИСКУССТВЕННОГО ИНТЕЛЛЕКТА В ЭКОНОМИЧЕСКОМ МОДЕЛИРОВАНИИ. Methods of applying innovative and digital technologies in the educational system, 1(2), 27-32.

32. Jalolov, T. S. (2024). СОЗДАНИЕ ДИАГНОСТИЧЕСКИХ СИСТЕМ НА ОСНОВЕ ИСКУССТВЕННОГО ИНТЕЛЛЕКТА В СИСТЕМЕ ЗДРАВООХРАНЕНИЯ. Methods of applying innovative and digital technologies in the educational system, 1(2), 14-20.

33. Jalolov, T. S. (2024). SUN'IY INTELLEKT YORDAMIDA KATTA MA'LUMOTLARNI QAYTA ISHLASH VA TAHLIL QILISHNING SAMARALI USULLARI. Ensuring the integration of science and education on the basis of innovative technologies., 1(3), 25-30.

34. Jalolov, T. S. (2024). AVTONOM ROBOTLARDA SUN'IY INTELLEKT TEXNOLOGIYALARINI RIVOJLANTIRISH. Ensuring the integration of science and education on the basis of innovative technologies., 1(3), 56-61.

35. Jalolov, T. S. (2024). SOG 'LIQNI SAQLASHDA SUN'IY INTELLEKTGA ASOSLANGAN DIAGNOSTIKA TIZIMLARINI YARATISH. Ensuring the integration of science and education on the basis of innovative technologies., 1(3), 13-18.

36. Jalolov, T. S. (2024). SUN'IY INTELLEKTNING IJTIMOIIY TARMOQLARDAGI TASIRINI O 'RGANISH: FOYDALANUVCHI XATTI-HARAKATLARINI TAHLIL QILISH. Ensuring the integration of science and education on the basis of innovative technologies., 1(3), 31-37.

37. Jalolov, T. S. (2024). TIBBIY TASVIRLARNI TAHLIL QILISH UCHUN CHUQUR O 'QITISH ALGORITMLARINI QO 'LLASH. Ensuring the integration of science and education on the basis of innovative technologies., 1(3), 19-24.

Date: 5th January-2025

38. Jalolov, T. S. (2024). TA'LIM TIZIMIDA SUN'IY INTELLEKTNING BAHOLASH JARAYONLARIGA TA'SIRI: AVTOMATIK TEKSHIRISH TIZIMLARI. Ensuring the integration of science and education on the basis of innovative technologies., 1(3), 7-12.
39. Jalolov, T. S. (2024). INTELLEKTUAL DRON TIZIMLARIDA O 'ZO 'ZINI BOSHQARISH TEXNOLOGIYALARI. Ensuring the integration of science and education on the basis of innovative technologies., 1(3), 50-55.
40. Jalolov, T. S. (2024). KASALLIKLARNI ERTA ANIQLASHDA SUN'IY INTELLEKTNING QO 'LLANILISHI: IMKONIYATLAR VA CHEKLOVLAR. Ensuring the integration of science and education on the basis of innovative technologies., 1(3), 38-43.
41. Jalolov, T. S. (2024). SUN'IY INTELLEKTGA ASOSLANGAN SHAXSIYLASHTIRILGAN O 'QUV DASTURLARINI YARATISH. Ensuring the integration of science and education on the basis of innovative technologies., 1(3), 1-6.
42. Jalolov, T. S. (2024). IQTISODIY MODELLASHTIRISHDA SUN'IY INTELLEKT TEXNOLOGIYALARIDAN FOYDALANISH. Ensuring the integration of science and education on the basis of innovative technologies., 1(3), 44-49.
43. Jalolov, T. S. (2024). ПРИЛОЖЕНИЙ ДЛЯ ИЗУЧЕНИЯ ЯЗЫКА С ПОМОЩЬЮ АНАЛИЗА ТЕКСТА. Advanced methods of ensuring the quality of education: problems and solutions, 1(3), 106-111.
44. Jalolov, T. S. (2024). СРАВНЕНИЕ СИЛЬНЫХ И СЛАБЫХ МОДЕЛЕЙ ИСКУССТВЕННОГО ИНТЕЛЛЕКТА. Advanced methods of ensuring the quality of education: problems and solutions, 1(3), 99-105.
45. Jalolov, T. S. (2024). ЗВУК РАБОТА АССИСТЕНТОВ ЭФФЕКТИВНОСТЬ УВЕЛИЧИВАТЬ ДЛЯ ПРЕПОДАВАНИЕ МЕТОДЫ. Advanced methods of ensuring the quality of education: problems and solutions, 1(3), 93-98.
46. Jalolov, T. S. (2024). ЭКОЛОГИЧЕСКИЙ СИСТЕМЫ ИСКУССТВЕННЫЙ В МОНИТОРИНГЕ ИНТЕЛЛЕКТ ТЕХНОЛОГИЙ ПРИЛОЖЕНИЕ. Advanced methods of ensuring the quality of education: problems and solutions, 1(3), 86-92.
47. Jalolov, T. S. (2024). НА ОСНОВЕ ИИ НАПАДЕНИЯ ПРОРОЧЕСТВО ДЕЛАТЬ И ЗАЩИЩАТЬ. Advanced methods of ensuring the quality of education: problems and solutions, 1(3), 60-65.
48. Jalolov, T. S. (2024). ОСНОВО МАШИННОГО ЯЗЫКА. Advanced methods of ensuring the quality of education: problems and solutions, 1(3), 46-52.
49. Jalolov, T. S. (2024). ИСКУССТВЕННЫЙ ИНТЕЛЛЕКТ С ИСПОЛЬЗОВАНИЕМ ФАЛЬШИВЫЙ ИНФОРМАЦИЯ ОПРЕДЕЛИТЬ МЕТОДЫ. Advanced methods of ensuring the quality of education: problems and solutions, 1(3), 53-59.
50. Jalolov, T. S. (2024). АЛГОРИТМЫ ПЛАНИРОВАНИЯ И ПРИНЯТИЯ РЕШЕНИЙ ДЛЯ РОБОТОТЕХНИКИ. Advanced methods of ensuring the quality of education: problems and solutions, 1(3), 73-79.
51. Jalolov, T. S. (2024). С ПОМОЩЬЮ ИИ СНОВА ПОДЛЕЖАЩИЙ ВОЗМЕЩЕНИЮ ЭНЕРГИЯ ИСТОЧНИКИ РАБОТА ЭФФЕКТИВНОСТЬ

Date: 5th January-2025

ОПТИМИЗАЦИЯ. Advanced methods of ensuring the quality of education: problems and solutions, 1(3), 80-85.

52. Jalolov, T. S. (2024). ИСКУССТВЕННЫЙ ИНТЕЛЛЕКТ КИБЕРБЕЗОПАСНОСТЬ В СИСТЕМАХ ПРИМЕНЯТЬ УГРОЗЫ. Advanced methods of ensuring the quality of education: problems and solutions, 1(3), 66-72.

53. Jalolov, T. S. (2024). AI YORDAMIDA QAYTA TIKLANUVCHI ENERGIYA MANBALARINI OPTIMALLASHTIRISH. Modern digital technologies in education: problems and prospects, 1(2), 72-77.

54. Jalolov, T. S. (2024). ATROF-MUHIT MONITORINGIDA SUN'IY INTELLEKT TEXNOLOGIYALARINING QO 'LLANILISHI. Modern digital technologies in education: problems and prospects, 1(2), 78-84.

55. Jalolov, T. S. (2024). OVOZLI KO 'MAKCHILARNING SAMARADORLIGINI OSHIRISH UCHUN CHUQUR O 'QITISH USULLARI. Modern digital technologies in education: problems and prospects, 1(2), 85-90.

56. Jalolov, T. S. (2024). SUN'IY INTELLEKTNI KIBERXAVFSIZLIK TIZIMLARIDA QO 'LLASH: TAHDIDLARNI ERTA ANIQLASH USULLARI. Modern digital technologies in education: problems and prospects, 1(2), 54-59.

57. Jalolov, T. S. (2024). KUCHLI VA ZAIF SUN'IY INTELLEKT MODELLARI: ULARNING TAQQOSLANISHI VA RIVOJLANISH ISTIQBOLLARI. Modern digital technologies in education: problems and prospects, 1(2), 91-96.

58. Jalolov, T. S. (2024). MASHINA O 'QITISH ALGORITMLARINI OPTIMALLASHTIRISH: SAMARADORLIK VA ANIQLIKNI OSHIRISH USULLARI. Modern digital technologies in education: problems and prospects, 1(2), 97-102.

59. Jalolov, T. S. (2024). SUN'IY INTELLEKT YORDAMIDA SOXTA MA'LUMOTLARNI ANIQLASH USULLARI. Modern digital technologies in education: problems and prospects, 1(2), 47-53.

60. Jalolov, T. S. (2024). AI ASOSIDA HUYUMLARNI BASHORAT QILISH VA HIMOYA STRATEGIYALARINI ISHLAB CHIQUISH. Modern digital technologies in education: problems and prospects, 1(2), 66-71.

61. Jalolov, T. S. (2024). KUCHLI AI BILAN JIHOZLANGAN ROBOTOTEXNIKA UCHUN REJALASHTIRISH VA QAROR QABUL QILISH ALGORITMLARI. Modern digital technologies in education: problems and prospects, 1(2), 60-65.

62. Sadriddinovich, J. T., & Abdurasul o'g'li, R. J. (2024). UNIVERSAL ROBOTLASHTIRILGAN QURILMA. BIOLOGIYA VA KIMYO FANLARI ILMIY JURNALI, 2(9), 78-80.

63. Sadriddinovich, J. T., & Abdurasul o'g'li, R. J. (2024). SHIFOXONADA XIZMAT KO'RSATISH UCHUN MO'LJALLANGAN AQILLI SHIFOKOR ROBOT. THEORY AND ANALYTICAL ASPECTS OF RECENT RESEARCH, 3(26), 318-324.

